

ÁR NDUI AR TESALONISENSE Ar 'bet'o he'mi bi 'yot'a ar Pablo bi mempa ya me Ntesalonika

Ar nzengwa

¹ Nuga dar Pablo, ar ku Silbano ne ar ku Timoteo, di peñ'ahe nunar he'minu nu'ahu gar gamfihu me Ntesalonika, gi 'buhwihu Jö ar tsi Dada mhets'i ne ar tsi Hmu Hesukristo. Jö ma Dadahu da 'ra'ahu n'ar hogam'ui ne da hwëk'ahu yá ñho.

Yá hogam'ui ya gamfi me Ntesalonika

² Hyax'mu di umfe njamödi Jö xka jamfihu gi gathohh, ne hindi tsayahe di afe Jö da maqx'ahu.

³ Nú'mu di afe Jö ma Dadahu, di beñhe hangu xka mpehu, ne tengu ar ts'edi xi 'ra'ahu ri jamfihu ne ri mhötehu, ne hanja gi pe'su ar ts'eti gi to'mhu da penga ar tsi Hmu Hesukristo.

⁴ Tsi kuhu xa mö'ahu Jö, di pöhe xi hwañ'a'ihu'ö.

⁵ Nú'mu nda hös'ahe ar hoga mhö, hinge honse ya mhö da xi'ahe. Da möñhe här ts'edi ár Hñö Jö, ne ndi pöhe xiñho majöni nö'ö da xi'ahe. Ga hyandasehu ma m'uihe nú'mu ndi 'buhwihup'u ndi hoñhe ngi 'buhu xiñho.

⁶ Nu'ahu ga teñhu ma m'uihe ne ár m'ui ar tsi Hmu Hesukristo. Ga hñömfu ár mhö, mödi ga thohu nzeye ya nt'utsa. Ne ngi johyahu ngetho ngi pe'sfu ár mfats'i ár Hñö Jö.

⁷ Jange gatho ya ku me Nmasedonia ne Akaya temp'atho ri m'uihu.

8 Xka jafu xi nxanga ár mhö Jö, hinge honse Nmasedonia ne Akaya, hagatho födi xka jambibihu ár mhö Jö. Jange nuje 'mu, hinge mahyoni te ga möñhe, gatho födi.

9 Ngetho gese'u mpede benga nú'mu nda tsoñ'ahe, ne hanja ga 'yoxu nö'ö ndi möñhe. Ne hanja ga hyehup'u ngi ndöñhu ri tsitahu emp'ö, ne gi pefu Jö togo majöni ne hö ar te.

10 Ne pe'u hanja gi to'mhu ár T'u Jö xta 'ñe mhets'i nö'ö bi mengi bi nte. Gehnu ar Hesu pokagihu hinda zukagihu ar döta mfei ba ep'u.

2

Nunar 'befi bi mehnu Ntesalonika ar Pablo

1 Tsi kuhu, gi pösehu himbi m'e ma 'befihe nú'mu nda hös'ahe ár mhö Jö.

2 Mödi m'et'o xa da thohe nzeye ya mfei ne ya nts'ani núnu Nfilipo, ngu xka 'yohu, Jö bi 'raje ar ts'edi, ne bi tsaq da hös'ahe ár hogu mhö. Mödi da thohe ya thogi, hinda ntsuhe.

3 Da zo'ahe nö'ö majöni. Ma mhöhe hinge hongar hñö, wa ar hyate.

4 Ngu bi numañhogihe Jö nda zokagihe nga möñhe ar hogu mhö, jange go ge'ö di möñhe, hinge njangu nu'u ne da gohwi xiñho yá mijö'iwi. Ngetho nö'ö di neje, ga ko'behe xiñho Jö ma Dadahut togo pötka ma mfenihu.

5 Hinxta ka'ahe xta xi'ahe ya nzatho mhö. Hinxta ne xta ha'ahe nga hömp'ahe ri bojöhu. Ar tsi Dada pödi njap'u ngu di möñhe.

6 Hinxta hoñhe da 'ñeska ma nsuhe ya jö'i, ngu'ahu wa ma'ra, mödi mi tsä nga q'ahe, ngetho yá mpotegihe ar tsi Hmu Hesukristo.

7 Nö'ö da pehe, da mö'ahe ngu n'ar nönö mödi ne su ár bötsi.

8 Xa da mö'ahe. Ne hinge hont'a ndi 'buhe nga 'ra'ahe ár hoga mhö Jö; ndi 'buhe nga 'ra'ahe ma tehe nu'mu mahyoni nga qthe, ngetho xa xta mö'ahe.

9 Tsi kuhu, gi pöséhu parxui mi tsaje ndi mpehe, ne njap'u nda tsä nga tañhe nö'ö ndi k'athe. Ne hinge nga qt'ahe ar xuhña nú'mu ndi hös'ahe ár hoga mhö Jö.

10 Ngu pö Jö ne nu'ahu n'ehe, nú'mu nda 'buhep'u, da 'yohe xiñho ha ri nthandihu nu'ahu xka jamfihu. Ne da 'buhe n'ar hogam'ui, hinte da qthe nda k'as'ahu m'efa.

11 Gi pöhü hanja ndi zo'ahe, ne ndi hup'a ri muihu n'a ngu n'a, ngu n'ar dada zo yá bötsi.

12 Ndi 'bep'ahe ngi 'buhu ngu mahyoni da m'u nu'u togo xi zohna Jö da m'u här ts'ut'wi, ne da hyandwa ár nsunda.

13 Nuje n'ehe hindi tsayahe di umfe njamödi Jö, ngetho nú'mu nga 'yoxu ar mhö da xi'ahe, ga nuhu hingé ngu ár mhö n'ar ñ'ohotho. Ga nuhu ngu ar mhö majöni ár meti Jö, mpé ha ri muihu, nu'ahu xka dathwu ri tehu.

14 Tsi kuhu, xka thohu ya nt'utsa mahyegi ngu xi tho nu'u ya ku 'bu ha yá nijö ar tsi Hmu Hesukristo 'buhnü har hai Nhudea. Gi njahup'u xi utsase'ihu ya mengu ri hajihu, njangu xi utsase'u yá mixody-owi.

¹⁵ Nuya xodyo go bi hyo'ü ar tsi Hmu Hesukristo, ne gesé'ü bi hyo yá m'ehni Jö, ha nuje bi gukagihe. Hingi ne da mepa Jö'ü, ne ütsa gatho ya jö'i.

¹⁶ Ngetho hingi hegagihe ga zohe nu'ü hingya xodyo da mpo'ü. Xa xi nt'ata yá ts'oki, jange Jö xi 'yekwatho ár döta mfei.

*Ar Pablo ne da mengi ma da k'ös'sa ar nijö 'bu
Ntesalonika*

¹⁷ Ma tsi kuhu, 'ra ya tsi pa hinxta 'buhu mahyegi. Mödi hinxta ñhanthu, ha ma muhi mi oda ar mfeni ga hant'ahe, jange xa di nehe ga nthhehu man'agi.

¹⁸ Ndi nehe nga möhe ma nga k'ös'ahe, mödi ar Ts'ondöhi xi k'askagihe. Gesegi ar Pablo ri kuhu, xa xta nemhö ga map'ü, ne hinxi tsa.

¹⁹ Ngetho teme nö'ö di to'mhe, teme ma johyahe, ne hanja ga tsuhe ma nthöhöhe nu xta e ar tsi Hmu Hesukristo. Ha hinge ga höñhe ngetho xka jamfihu.

²⁰ Hö, ngetho xka ñ'emuihu ma da t'eska ma nsuhe ne ma ga njohyahe.

3

¹ Himbi tsa da to'mhe nga pöhe tengu xka 'buhu, jange da beñhe nga kosehenu Atena.

² Ne da peñhe ma tsi kuhu Timoteo ár 'bego Jö, ne ma maxtehe hár 'befi ar tsi Hmu Hesukristo. Da peñhe ma nda k'ös'ahu nda hñup'a ri muihu, ne nda max'ahu nda te ri jamfihu.

³ Njap'ü hinto di tupa yá mui ya nt'ütsa gi thohu. Gi pösehu xi ts'onkagihu ga thohuyu.

⁴ Nú'mu ndi 'buhwihu, da xi'ahe mi mahyoni nga thohu nzeye ya nt'ütsa ngu gi thohupya.

5 Jange himbi tsä da to'ma ma'ra ya pa. Dama da pēhna togo nda ñ'ani tengu xka 'buhu, xömhö hinxí hya'ahu ar ts'ohyate, ne nunar 'befi xta pēhe da m'edi.

6 Ha nú'mu mba penkp'u ar ku Timoteo, ba hönkagihe ar hogá mhö tengu ri jamfihu ne ri mhötehu. Bi xije xa gi bengagihe, ne gi ne gi hyandgagihe, nguje di nehe ga nu'ahe n'ehe.

7 Jange tsi kuhu, nú'mu nda ohe nunar mhönu, xa da njohyahe, mödi ndi thohe nzeyeu ya thogi ne ya nt'utsa, ngetho da pöhe mi tse ri jamfihu.

8 Nu nda pöhe ngi umba ri muihu ngi teñhu ar tsi Hmu, da hñöhñöhe.

9 Xi'mu, hanja hinga umfe njamödi Jö di beñ'ahe. Ngetho xa di pe'se n'ar döta johya hár nthandi ar tsi Dada.

10 Parxui di qfe Jö da 'raje ar sekí ma ga k'ös'ahe ga fax'ahe da nxoge ri jamfihu habu 'bedi.

11 Jö ma Dadahu ne ma tsi Hmuhu Hesukristo da zixkagihe ma ga k'ös'ahe.

12 Ma tsi Hmuhu da mäx'ahu da te ri mhötehu n'a ngu n'a, ne gi möhu gatho nu ma'ra ngu di mö'ahe n'ehe.

13 Ne da mäx'ahu dar nzedi ri muihu, ne gi hyehu gatho ya ts'oki. Gi 'buhu xint'axi hár nthandi Jö ma Dadahu, ne gi to'mhu xta penga ma tsi Hmuhu Hesukristo di ñ'owi gatho nu'u xi ñ'emui.

4

Nö'ö ar m'ui numañho Jö ga 'buhu

1 Nupya tsi kuhu, di q'ahe ar möte hár thuhu ar tsi Hmu Hesukristo, ne di xi'ahe xa gi umba ri

ÁR NDUI AR TESALONISENSE 4:2 vi ÁR NDUI AR TESALONISENSE 4:13

muihu gi 'buhu xiñho, ngu da ut'ahe gi pefu Jö, ne hingi tsayahu gi 'yothu njap'u.

² Ngu xka pöhu, nunar tsi Hmu Hesukristo xi utkagihe nö'ö xta thok'ahe n'ehe.

³ Ngetho nö'ö ne Jö, gi 'buhu xint'axi. Jange yo ma gi 'bengwihu ar 'behñö hingo ri nthötihu.

⁴ Mahyoni n'a ngu n'a gi pöhu gi suhu ri 'behñöhu, gi 'buhu n'ar m'ui xint'axi ne xi nts'uni.

⁵ Yo gi ñhehu da hya'ahu ar mfeni, ngu nu'u hingi pötwa ár 'ñu Jö.

⁶ Hinto ma gi hyathu ri kuhu gi 'yothu nuya ts'okiyu, ngetho ngu xta xi'ahe ne xa xta thöthe, ar tsi Hmu ma da ko'spa ár ñöni.

⁷ Ngetho Jö hinxi zokagihu ga othu ar ts'oki, xi zokagihu ga 'buhu n'ar m'ui xint'axi.

⁸ Nö'ö to hingi ne da 'yoxa nö'ö di möñhe, hingi utsa ar ñ'oho, utsa Jö togo xi 'raju ár Hñö.

⁹ Hinga mahyoni ga ot'ahu gi mö ri kuhu, ngetho gesé Jö xi ut'ahu gi mhöhu n'a ngu n'a.

¹⁰ Ne gi ñ'uhu njap'u hant'ahu gatho ya ku 'bu har haj Nmasedonia. Honse di a'ahe, tsi kuhu, da hñuxa ri mhötehu.

¹¹ Umba ri muihu gi 'buhu n'ar hogam'ui. Yo gi hesehu ri 'befihu, ne ja ri 'ye gi mpehu, ngu da xi'ahe gi 'yothu.

¹² 'Buhu xiñho, ne da ñömañho nu'u hinxi jamfi, ne hinte gi k'athu.

Nu xta penga ar tsi Hmu

¹³ Di nehe da zo xiñho ri mfenihu tsi kuhu, tema da ja nu'u xi du, ne hinda du ri muihu, ngu nu ma'ra ya jö'i hinte ndo'mi.

14 Ngetho nu'mu di ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesu bi du ne bi mengi bi nte, di ñ'emuihu n'ehe, Jö ma da ko'spa yá te nu'u xi du mi jamfi ar tsi Hmu.

15 Jange di ne ga xi'ahu ár mhö ar tsi Dada: Nuju gar 'buhuwa har hai nu xta penga ar tsi Hmu, hinga ma ga 'bet'ohu ga töhu nu'u xi du.

16 Ngetho gesé ar tsi Hmu ma da e mhets'i di ñö ngu ar ndö, ne ma da nt'o ár mhö n'ar ndö enxe, ne ma da nt'o ár ñheti ár k'axt'athuxi Jö. Ne nu'u xi du mi jamfi ar tsi Hmu Hesukristo ma da nank'u m'et'o.

17 Nep'u nuju gar tethu nya pa'u, dama da guxkagihu ha ya gui mahyegiwi nu'u xki du, ga nthehu ar tsi Hmu har ndöhi, ne njap'u ga 'buhwihu'ö gatho ya pa.

18 Jange hñu'ma ri muihu n'a ngu n'a, möñhu nya mhöyu.

5

1 Ma tsi kuhu, hinga mahyoni ga ot'ahu ar 'ñu ham'u da tho gathoyu.

2 Ngetho gi pöhü xiñho, nú'mu xta ep'u ar tsi Hmu, ma da njangu n'ar bë tso 'bu nxui, hinto to'mi.

3 Nu xta 'ñenga ya jö'i: Ra entho di 'buhu ne di pe'su n'ar hogam'ui, n'a nda dantho ma da 'ñepabi'u ar nhwati, jangu yá ugi di 'ñepabi n'ar 'behño ma da m'u ár bötsi, ne hinto ma da k'ont'i.

4 Ha nu'ahu ma tsi kuhu, hingi 'buhu har 'bexui, jange nunar pa'ö hindu ma da zu'ahu ngu n'ar bë.

5 Gatho'ihu yá bötsi'ihu ar hyats'i ne ar pa. Hingyá bötsi'ihu ar xui wa ar 'bexui.

6 Jange hinga öhu ngu nu ma'ra. Ma ga ndö'mhu ne ga pöhu xiñho nö'ö di o thu |.

7 Nu'u togo öhö, ö 'buu nxui, ha nu'u togo nti, 'buu nxui nti n'ehe.

8 Hindi njahup'u, di 'buuhu mpa, ne di pöhu nö'ö di pehu. Ga pe'su ar jamfri ne ar mhöte ngu ma hehu. Ne ga to'mhu ma mpohohu, gehnu di ko'ma ma ñöhu, ngu ár nt'oñö n'ar ndogu.

9 Ngetho Jö hinxi zonkagihu da zuju ár kwe. Xi hwankagihu ga mpohuhu di ñ'emuihu ma tsi Hmuuhu Hesukristo,

10 gehnu bi 'yent'a ár te bi pokagihu. Jange ma ga 'buhwihu nu xta 'ñep'u, mödi ga tethu wa xta tuhu.

11 Jange hñu'ma ri muihu n'a ngu n'a, ne mfaxu da te ri jamfihu, ngu xka nzöihu gi othu.

Ar Pablo hu'mba yá mui ya gamfi

12 Ma tsi kuhu, di a'ahu ar möte gi pe'sfu ar nsu nu'u mpep'u här 'befi Jö, nu'u tsix'ahu ne zo'ahu.

13 Möhu ne numañhohu, ngetho ot'u n'ar hog a 'befi pepa Jö. Ne 'buuhu n'ar hogam'ui n'a ngu n'a.

14 Di a'ahe n'ehe tsi kuhu, gi tsuhu nu'u ya döhñe, gi humfu yá muu nu'u hingi tse yá pa, faxu nu'u hingi tsedi, pe'spabihu ar ts'eti gatho.

15 Hyanthu xiñho, yo ma gi ko'sthu ar ts'oki t'ot'ahu. Mahyoni gi pehu nö'ö xiñho n'a ngu n'a, ne gi japabihu njap'u gatho nu ma'ra.

16 Xa gi johyahu hyax'mu.

17 Yo gi tsayahu gi 'yafu Jö.

18 Umfu njamödi Jö gatho nö'ö gi thohu, ngetho njap'u ne gi 'yothu gatho nu'u xka jamfihu ar tsi Hmu Hesukristo.

ÁR NDUI AR TESALONISENSE 5:19 ix ÁR NDUI AR TESALONISENSE 5:28

¹⁹ Hyehu ár Hñö Jö da mpę ha ri muihu.

²⁰ Yo gi utsahu nö'ö mönga yá m'ehni Jö.

²¹ 'Yoxu xiñho gatho, tsömhü nö'ö xiñho.

²² Hyehup'u gatho nö'ö hingi ho.

²³ Ne gese Jö togo unga ar hogam'ui da t'axk'ahu xoge, ne gatho ri mfenihu, ri hñöhü, ri pahu ne ri ndo'yohu di 'bu xiñho, ne hinte da k'as'ahu xta ep'u ma tsi Hmu Hesukristo.

²⁴ Nö'ö togo xi zo'ahu hingi pata ár mfeni, jange nö'ö xi möñ'ö da 'yot'e.

Ar Pablo har ngöts'i ñ'edi ne apa Jö da max'u

²⁵ Ma tsi kuhu, 'yafu Jö da maxje.

²⁶ Zengwagihep'u gatho ya ku, di pemfe n'ar ñhu fi mhöte.

²⁷ Di a'ahu hár thuhu ar tsi Hmu gi néhu mahyegiwi gatho nu ma'ra ya ku nunar he'minu.

²⁸ Gi nthexkwihü ár nhwéki ar tsi Hmu Hesukristo. Dá njap'u.

**Àr 'ra'yo nkohi Jö har ñhöñhö maxei ntongwi
ár mahwifí har hãi m'onda ne har ñhömfo
New Testament in Otomi, Querétaro (MX:otq:Otomí,
Querétaro)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Querétaro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Querétaro

otq

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Querétaro

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
a3e32dbb-4826-53d8-92fc-afaa86ffff04